

Tedaj so se pa razveselili otroci na peči in vsak je dal duška svojemu veselju.

»Miklavž prihaja! . . . O, sveti Miklavž!«

Koraki v veži so bili glasnejši. Bližali so se; duri so se odprle in v sobo se je posvetilo. Otroci so pokleknili in so zamolili glasno z babico vred.

Vsa izba je bila bela od čudne, prelepe luči. V lesketajoče se oblekice opravljeni angelčki so se držali na smeh . . . Ravnotako tudi častitljivi Miklavž, ki je delil darove. Karolček je dobil rdečega parkeljčka in sladko, cukreno punčko; Milka pa voziček in ovčico; Ivanka in Pepca pa vse polno jabolk in bonbončkov.

Tako darežljiv je bil tisto leto sveti Miklavž.

Babična povest.

Bilo je na božičen večer. Ostra burja je brila in sneg je padal nepretrgoma izpod neba.

Pri Bukovčevih so ravno odmolili rožni venec. Otroci so ogledovali jaslice, ki jih je bil postavil Janko, oče so si pa prižgali pipo in sedli za peč, mati so šli v kuhinjo po opravkih, babica so pa sedli za mizo.

»Če boste tihi in mirni, povem vam zgodbo, katere še niste čuli.«

»Bomo, bomo,« so pritrjevali otroci in se gnetli okoli babice. Vsak ji je hotel biti najbližji. Ko so se pomirili, je začela pripovedovati:

Bilo je pred petdesetimi leti, na sveti večer. Sneg je bil še večji kot danes, a tako ni naletaval. V temle času, kakor je sedaj, pride k nam mlad ciganček. Star je bil okrog sedem let. Imel je dolge, črne lase, raztrgano sivo obleko in lepo, belo srajco. Bil je gologlav in bosonog. Na obrazu se mu je poznalo, da se mu ne godi dobro, da trpi pomanjkanje. Poznali so po celi vasi njega in njegovo mater, ki je poleti tudi pri nas včasih pomagala po njivah. Prosil je

kruha za mater, ki mu je bila bolna. Mati so mu ga dali za oba. Toda ciganček se ga ni pritaknil, dasi je bil lačen. Vse je hotel nesti materi, ki jo je ljubil, kakor mora otrok ljubiti mater. Rekli smo mu, naj pride jutri, da bo dobil potice, mesa in juhe. Moji bratje so delali ravno jaslice. Janoš — tako je bilo ciganu ime — jih je prosil, če sme gledati, kako bodo postavljali pastirčke okoli hleva, v katerem se je rodil Jezus. Ker so mu dovolili, je bil neizrečeno vesel. Od samega veselja so mu žarele črne oči. Še večje je bilo njegovo veselje, ko so mu podarili star hlevček in precej pastirčkov, jagnjet in ovac, da bi si sam napravil jaslice. Janoš je čisto pozabil, da je lačen, da ga zebe. Veselo je stekel proti gozdu. Za gozdom je stanoval z materjo v pcdrti lovski koči. Ko pride na sredo gozda, se ga poloti trudnost. Vsede se na tla in začne kopati sneg. Ko pride do mahu, postavi si jaslice in jame moliti, kakor ga je učila mati. Kmalu mu spanec leže na oči. Objamejo ga krasne sanje, kako gresta z materjo v nebesa.

Bolno ciganko je močno skrbelo. Poslala je bila fantiča v vas prosit, ker sama ni mogla iz postelje, a sedaj ga ni bilo nazaj. Smililo se ji je dete. Ni mu mogla kupiti ne črevljev, ne obleke. »Mogoče je zmrznil v snegu?« si misli. Grozna slutnja se polasti ljubečega materinega srca. Vstane iz postelje, dasi so jo obhajale slabosti, in gre iskat sina Janoša.

Luna je sijala. Mrzlo je bilo, da je škripalo pod nogami. S solzami v očeh je stopala uboga mati po gozdu in klicala sinka. Toda odgovora ni bilo. Pride do ravnine, katero so zaslanjale visoke skale. V tem zatišju ni pihalo. Zlekne se na tla, da si odpočije. Pa zaspí v otrplosti in utrujenosti — — —

Drugi dan prihiti gozdar v vas k županu ter strahoma pove, da je videl v gozdu zmrznjeno ciganko in njenega sina. Oče so zapregli vcli in šli z gozdarjem na označeni kraj. Pod veliko skalo je ležala ciganka, in kakih pet korakov od nje sinček poleg svojih jaslic. Mrtvi Janoš se je smehljal. Na materinem obrazu so bile pa poteze, ki so značile žalost. Odprta usta so pričala, da je tik pred smrtjo še kli-

cala svojega Janoša, ki je bil le par korakov od nje. Ne morem vam popisati, kako žalosten je bil tisti prizor. Vsi smo jokali.

Oče so odpeljali oba mrliča v vas. Župan se je odpeljal v mesto po zdravnika, ki je prišel kmalu nato in izrekel, da ni nobene pomoči. V županovi hiši so ju djali na mrliški oder. Dosti rožnih vencev smo zmolili za duši rajnih. Na svetega Štefana dan smo ju pokopali.

Zdaj počivata na našem pokopališču kot tujca med domačini; vendar njun grob ni zapuščen. Marsikak očenaš se tu zmoli in na vseh vernih duš dan se tudi na tem grobu prižigajo lučce.«

Tako je babica končala povest. Mati so prinesli večerjo. Potem so pokadili izbo in čumnato, poškropili z blagoslovljeno vodo in se vrnili k jasicam, kjer so zapeli božično pesem.

T u g o m i r.

Prijateljica živali.

Pripoveduje Janko Leban.

Manica je bila velika prijateljica živalim. Posebno je ljubila drobne ptičke. Tem je pozimi pridno trosila zrnja in krušnih drobtinic, da niso gladovale. Mati so ji zato darovali za god lepega kanarčka v lični kletki. Pa bi videli Manico, kako je tleskala z rokama, ko je skakal drobní ptiček po kletki od šibice do šibice ter drobil tako vesele pesemce! Sčasoma se je rumeni ptiček tako privadil Manice, da mu je brezskrbno lahko odprla kletko. In tedaj je drobna živalca zletela Manici na ramo, iz njene roke je kljevala ponujani ji košček sladkorja ter ob tem tako ljubko gostolela!

Manica je stregla ptičku kar najskrbneje, in če je kakega dne povešal glavico in ni hotel jesti, tudi deklica ni bila vesela in ni ji šla jed v slast. Vselej, preden je odhajala v šolo, je gotovo prišla pogledat v sobo, kaj dela ptiček.